

СПИНА БИФИДА И ХИДРОЦЕФАЛИЯ-БЪЛГАРИЯ
Варна 9000, ул. Мир 110, телефон 0887 297 122,
електронна поща: info@sbhb.org, интернет сайт: www.sbhb.org

ДОКЛАД

за здравните резултати, социалния и икономически ефект от включването на заплащане от НЗОК на медицинското изделие „Интермитентни катетри“ за 2021 година

ЧИСТИ ИНТЕРМИТЕНТНИ КАТЕТЕРИЗАЦИИ (СИС)

Чистата интермитентна катетеризация (СИС) е световна призната техника, която се приема за „златен стандарт“ в контрола на инконтиненцията, превенцията на повтарящи се уроинфекции и защитата на бъбреците при пациенти с неврогенен мехур (Lapides, 1972).

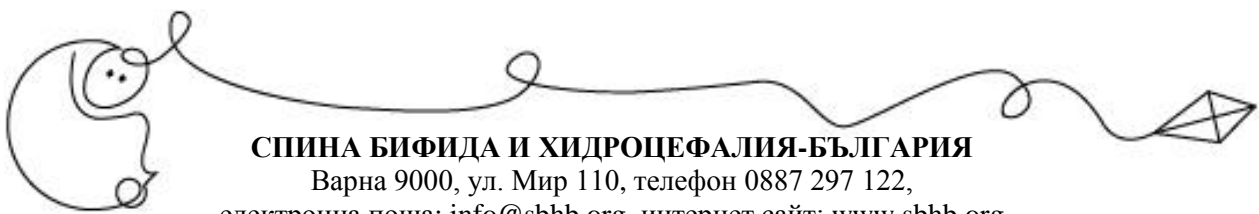
“Извършвани през регулярни интервали от новороденска възраст, СИС имат следните преимущества – изпразват пикочния мехур адекватно без остатъчна урина и съответно намаляват риска от развитие на инфекция; протектират ГПП без риск от ВУР рефлукс, проявяващ се при високо интравезикално или микционна налягане; подпомагат детето да остане „сухо“ и без памперс.“ (Попов, 2019)

Неврогенният мехур е едно от честите усложнения при спина бифида, затова именно нашата организация от години работи активно за финансиране на интермитентните катетри от НЗОК. Други диагнози, при които неврогенният мехур присъства като вторично състояние са множествена склероза, Паркинсон, инсулт (Lansang, 2004), травми на гръбначен стълб (Manack, 2011). Пациенти с екстрофия на пикочен мехур също използват чистите интермитентни катетеризации.

Чистите интермитентни катетеризации се прилагат между 4 и 6 процедури дневно (Beauchemin, 2018), според състоянието на пациента и предписанията на лекарите. За техниката се използват интермитентни катетри за еднократна употреба. На пазара има различни модели катетри. Базовите са без лубрикант и изискват допълнително поставяне на такъв. Предпочитани от пациентите са прелубрикираните модели.

ЗАПЛАЩАНЕ НА ИНТЕРМИТЕНТНИ КАТЕТРИ ОТ НЗОК ОТ 2021

През октомври 2020 НЗОК обяви, че ще започне да финансира интермитентни катетри от 2021 година, до месечния лимит от 72 лв. След година, на 06.10.2022 НЗОК публикува указания за реда на предписание на интермитентните катетри.

СПИНА БИФИДА И ХИДРОЦЕФАЛИЯ-БЪЛГАРИЯ
Варна 9000, ул. Мир 110, телефон 0887 297 122,
електронна поща: info@sbhb.org, интернет сайт: www.sbhb.org

Съгласно указанията, право да получат интермитентни катетри имат здравноосигурените лице, деца и възрастни, с диагнози спина бифида (Q05) или екстрофия на пикочен мехур (Q64.1).

Самите интермитентни катетри се изписват с код по МКБ 10 Z46.6 “Проба и нагласяне на приспособления за отделяне на урина“.

Съгласно данните, предоставни от НЗОК за месец ноември 2021 г., 14 ЗОЛ са получили финансиране за интеремитентни катетри, а през декември 2021 г, те са 18.

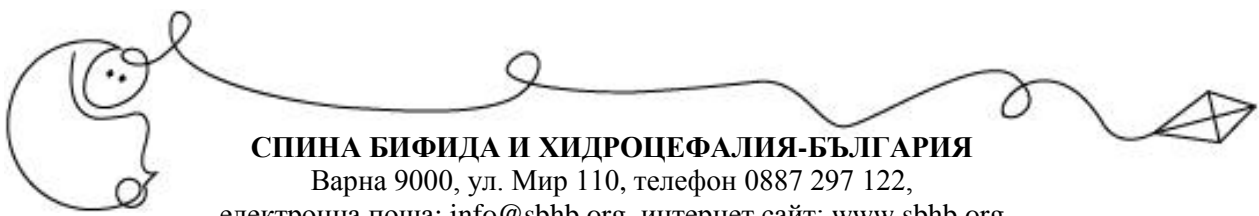
Изминава една година между решението за финансиране и влизането му в сила. В това време, цените на най-базовите модели катетри се вдигнаха почти двойно, от 0,36 лв/бр на 0,7 лв/бр. Това означава, че ЗОЛ, които се нуждаят от катетри, могат да получат финансиране за една половината от необходимото им количество и то за най-базовия модел. Останалата половина те трябва да закупят със собствени средства.

Обръщаме внимание, че базовият модел не може да се прилага при всички пациенти. Той изисква поставяне на допълнителен лубрикант за многократна употреба, който може да доведе до зацапване и инфекции. При ЗОЛ, които ползват лубрикирани катетри, НЗОК покрива едва 15-20% от месечната стойност на продуктите.

Предвид, че чистите периодични катетеризации се ползват от деца и възрастни с тежки множествени увреждания, които се разглеждат като уязвима група от социално-икономическа гледна точка, считаме че е належащо **спешното актуализиране от страна на НЗОК на месечните лимити за интермитентни катетри.**

Прави впечатление, че медицинските специалисти и личните лекари не бяха подготвени и запознати с процедурата по назначаване и изписване на катетрите. Много родителите се обръщаха към нас за съвети относно документацията и стъпките да получат катетри. Наложихме се да публикуваме резюме на процедурата на страницата си, включително и за да подкрепим работата на уролози и ОПЛ: <https://bit.ly/3xASCTo> . Все още са много ЗОЛ, които изцяло закупват катетрите си сами, защото не са наясно със здравните си права, или защото процедурата им изглежда тежка и тромава. Това особено важи за малките населени места.

С нас продължават да се свързват пациенти и родители на деца с други диагнози, които се нуждаят от катетри. Това е ясен сигнал, че съществува група

СПИНА БИФИДА И ХИДРОЦЕФАЛИЯ-БЪЛГАРИЯ
Варна 9000, ул. Мир 110, телефон 0887 297 122,
електронна поща: info@sbhb.org, интернет сайт: www.sbhb.org

пациенти, извън диагнозите спина бифида и екстрофия, които също се нуждаят от финансиране на катетри. Предвид, че често става дума за рядки заболявания, отново препоръчваме **интермитентните катетри да се назначават и въз основа на диагноза по МКБ N31 Невромускулна дисфункция на пикочния мехур**, която се явява обединяваща.

ПРЕПОРЪКИ

Въз основа на изнесената по-горе информация, правим следните препоръки:

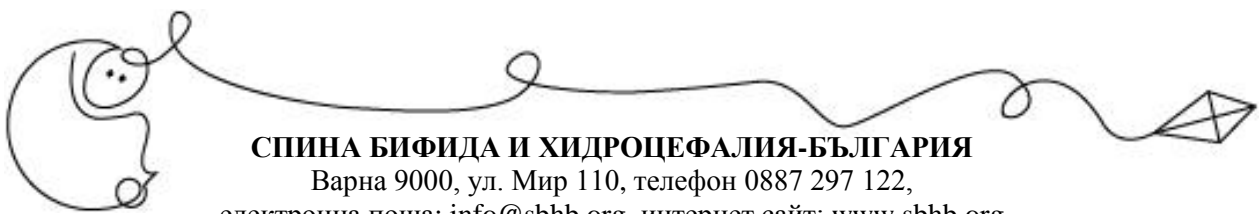
- Спешна актуализация на месечния лимит, до който НЗОК финансира закупуването на интермитентни катетри.
- Разширяване на списъка с диагнозите, на които могат да се назначават интермитентни катетри и добавяне на МКБ N31 Невромускулна дисфункция на пикочния мехур.
- Изготвяне на информационни материали за разгласа, насочени към уролози, ОПЛ и ЗОЛ, на които екипът на сдружение „Спина бифида и хидроцефалия-България“ би съдействал.

Изготвил:

Славея Костадинова

Председател на Сдружение „Спина бифида и хидроцефалия-България“

18.04.2022

СПИНА БИФИДА И ХИДРОЦЕФАЛИЯ-БЪЛГАРИЯ
Варна 9000, ул. Мир 110, телефон 0887 297 122,
електронна поща: info@sbhb.org, интернет сайт: www.sbhb.org

References

Beauchemin, L. N. (2018). Best practices for clean intermittent catheterization.

Lansang, R. S. (2004). Bladder management. *eMedicine*,.

Lapides, J. &. (1972). Clean Intermittent self-catheterization in the treatment of urinary tract disease.

Manack, A. S.-M. (2011). Epidemiology and healthcare utilization of neurogenic bladder patients in a US claims database . *Neurourology and Urodynamics*, vol. 30, no. 3, pp. 395–401.

Попов, В. П. (2019). Неврогенни разстройства на уринирането при деца. *ПРАКТИЧЕСКА ПЕДИАТРИЯ*. Retrieved from <https://prakticheska-pediatria.net/2019/07/16/nevrogenni-razstroistva-na-urininaneto-pri-deca/>